

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет спеціальної освіти, психології і соціальної роботи
Кафедра логопедії та спеціальних методик

ІГРИ В ЛОГОПЕДИЧНІ РОБОТІ
ООК 29

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Науково-педагогічний працівник 	Опалюк Олег Миколайович Посада: доцент кафедри логопедії та спеціальних методик Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Вчене звання: доцент E-mail викладача: opalyuk@kpnu.edu.ua Профайл викладача: https://k-psmpokr.kpnu.edu.ua/opaliuk-oleh-mykolajovych/ Контактний тел. +380676039953
E-mail кафедри логопедії та спеціальних методик	kaflogoped@ukr.net, kaflogoped@kpnu.edu.ua
Освітньо-професійна програма	Спеціальна освіта (Логопедія) Спеціальна освіта (Логопедія).pdf - Google Диск
Спеціальність	А6 Спеціальна освіта (за спеціалізаціями)
Спеціалізація	А6.01 Логопедія
Галузь знань	А Освіта
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус освітнього компонента (ОК)	Освітній компонент професійної підготовки
Сторінка курсу в MOODLE:	https://moodle.kpnu.edu.ua
Консультації	Згідно графіку консультації, що розміщено на сайті кафедри логопедії та спеціальних методик. https://logo.kpnu.edu.ua/dokumentatsiia/hrafik-konsultatsij/

ПРЕРЕКВІЗИТИ І КОРЕКВІЗИТИ КУРСУ		
Міждисциплінарні зв'язки	«Логопедія», «Психологія», «Психологія осіб з порушеннями мовлення», «Мовленнєві і сенсорні системи та їх порушення», «Спеціальна педагогіка осіб з порушеннями мовлення», «Організація індивідуального навчання дітей з системними порушеннями мовлення».	
Мова викладання	українська	
Обсяг дисципліни		
Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1	1
Семестр вивчення	1	1
Кількість кредитів ЄКТС	3	3
Загальний обсяг годин	90 год.	90 год.
Кількість годин навчальних занять	44 год.	10 год.
Лекційні заняття	14 год.	4 год.
Практичні заняття	30 год.	6 год.
Семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна та індивідуальна робота	46 год.	80 год.
Форма підсумкового контролю	залік	залік
Анотація курсу.	<p>Предмет вивчення освітнього компоненту: є професійної підготовки на вивчення якої передбачається 3 кредити ECTS: всього 90 год, з них: денна форма навчання – 44 год аудиторних: 14 год лекційних, 30 год практичних занять, 46 год. самостійної роботи.</p> <p>За результатами навчання здобувач вищої освіти оволодіє основними компетентностями, необхідними для:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння методикою проведення ігор в логопедичній роботі з дітьми з різними мовленнєвими порушеннями; - корекції мовленнєвих порушень дітей та попередження мовленнєвих порушень під час гри. <p>За результатами вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - предмет і завдання курсу; - види порушень мовлення та їх причини; - особливості ігрової діяльності дітей з порушеннями мовлення; - значення гри у розвитку дитини в цілому; - види ігор та класифікацію ігор, які використовуються в логопедичній роботі; - методики та форми проведення ігор в логопедичній роботі. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - обирати ефективні методики проведення гри та 	

	<p>використовувати в своїй роботі (професійній діяльності);</p> <ul style="list-style-type: none"> - враховувати індивідуальні та психофізіологічні особливості дітей під час створення ігрових ситуацій; - правильно підбирати ігри з врахуванням мовленнєвого діагнозу та етапів корекційної роботи; - працювати над методично-дидактичним забезпеченням логопедичних занять з використанням ігрових прийомів та ігор.
Консультації з навчальної дисципліни	Онлайн-консультації або очні консультації (згідно графіка)
Мета і завдання курсу	<p>Метою викладання освітнього компоненту «Ігри в логопедичній роботі», є дати здобувачам вищої освіти теоретичні та практичні знання щодо проблеми використання загально-дидактичних ігор, ігрових прийомів, сюжетно-рольових та рухливих ігор у логопедичній роботі. Вивчення дисципліни ґрунтується на партнерській співпраці викладача і студента, особистісно-орієнтованому підході до освіти, принципів систематичності та послідовності в освіті, аналітико-синтетичній професійно спрямованій діяльності здобувача вищої освіти.</p> <p>Завданнями освітнього компоненту є: ознайомлення здобувачів вищої освіти із основними видами ігор та з методикою їх використання в логопедичній роботі з дітьми при різних мовленнєвих порушеннях.</p>
<i>ФОРМАТ КУРСУ</i>	
Форми та види проведення навчальних занять	лекційні заняття, практичні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота.
Методи та форми контролю	<p><u>Методи контролю:</u> опитування на практичних заняттях, участь в дискусіях, тощо.</p> <p><u>Форми контролю:</u> розробка презентацій, програм, індивідуальних або групових проєктів, тощо</p>
Необхідне технічне та програмне забезпечення, обладнання	Технічне комп'ютерне забезпечення для показу презентацій, відео матеріалів . Оскільки цей освітній компонент очний курс з елементами дистанційного навчання в системі MOODLE, то його викладання частково потребує спеціального матеріально-технічного забезпечення (ноутбук, ПК, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для дистанційної комунікації, виконання завдань он-лайн.
Індивідуальні завдання	Вивчення наукової літератури з предмету. Доповіді. Усні відповіді з презентацією.
Інтегральна компетентність (ІК) Загальні компетентності (ЗК) Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	ІК - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів спеціальної та інклюзивної освіти загалом та

	<p>логопедії зокрема і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК – 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК – 4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК –5 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК – 9 Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК –11 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів не доброчесності.</p> <p>СК – 3 Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p>СК – 4 Здатність планувати та організовувати освітньо- корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення мовленнєвого розвитку, актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p>СК – 5 Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовленнєвого розвитку, доцільно обирати відповідне методичне та інформаційно-комп'ютерне забезпечення освітнього процесу.</p> <p>СК – 6 Здатність реалізовувати персоналізовані підходи у процесі надання послуг раннього втручання у контексті логопедичного супроводу.</p> <p>СК – 11 Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p>СК 13 Здатність будувати гармонійні стосунки з особами з порушеннями мовленнєвого розвитку і з особливими освітніми потребами, їх сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p>СК – 16 Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
--	---

СХЕМА КУРСУ							
Денна форма							
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Особливості застосування різних видів ігор при корекції різних порушень мовлення							
Тема 1. Теорія гри в логопедичній роботі.	8	2	2	-	-	4	-
Тема 2. Особливості застосування гри у логопедичній роботі.	8	2	2	-	-	4	-
Тема 3. Особливості ігрової діяльності з дітьми із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.	8	2	2	-	-	4	-
Тема 4. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із загальним недорозвиненням мовлення .	8	2	2	-	-	4	-
Тема 5. Роль гри в розвитку психічних процесів у дітей з мовними порушеннями.	8	2	2	-	-	4	-
Тема 6. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дислалією.	6		2	-	-	4	-
Тема 7. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією.	10	2	4	-	-	4	-
Тема 8. Особливості проведення логопедичних ігор з дітьми із ринолалією.	10		4	-	-	6	-
Тема 9. Ігри в логопедичній роботі з дітьми зі заїканням.	12	2	4	-	-	6	-
Тема 10. Сучасні ігрові методики та технології в логопедичній роботі.	12		6	-	-	6	-
Разом за змістовим модулем 1	90	14	30	-	-	46	-
Разом годин	90	14	30	-	-	46	-

Заочна форма							
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Особливості застосування різних видів ігор при корекції різних порушень мовлення							
Тема 1. Теорія гри в логопедичній роботі.	14	2	2	-	-	10	-
Тема 2. Особливості застосування гри у логопедичній роботі.	10			-	-	10	-
Тема 3. Особливості ігрової діяльності з дітьми із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.	10			-	-	10	-
Тема 4. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із загальним недорозвиненням мовлення .	12	2	2	-	-	10	-
Тема 5. Роль гри в розвитку психічних процесів у дітей з мовними порушеннями.	12			-	-	10	-
Тема 6. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дислалією.	8			-	-	8	-
Тема 7. Ігри в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією.	10	2	2	-	-	8	-
Тема 8. Особливості проведення логопедичних ігор з дітьми із ринолалією.	4			-	-	4	-
Тема 9. Ігри в логопедичній роботі з дітьми зі заїканням.	6			-	-	4	-
Тема10. Сучасні ігрові методики та технології в логопедичній роботі.	4			-	-	6	-
Разом годин	90	4	6	-	-	80	-

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН – 1 Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

ПРН –2 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

ПРН – 4 Аргументувати, планувати та надавати послуги раннього втручання відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності й здоров'я дитини.

ПРН – 8 Організувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

ПРН – 17 Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.

ПРН – 18 Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміння застосовувати їх в професійній діяльності.

ПРН –20 Володіти методиками раннього корекційного супроводу дітей із групи ризику виникнення порушень мовлення.	
ПОЛІТИКА КУРСУ	
<p>1. Необхідність дотримання обов'язкових принципів академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності в КПНУ https://drive.google.com/file/d/1W_tRKAqt4kKFyD1zNzR76uxVZY3mUjBV/view та Положенням про дотримання академічної доброчесності https://drive.google.com/file/d/1nVC6hDHeT4WxNS5c45xybMiWBEVDdbGpb/view</p> <p>2. Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковою складовою організації освітнього процесу. Про неможливість відвідування занять з поважних причин мають завчасно повідомляти викладача (-ів). Деталі за покликанням: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view</p> <p>3. Підтримується креативна ініціатива здобувача (-ів) вищої освіти.</p>	
СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ	
Форми оцінювання	<p>Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю.</p> <p>Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та результатів самостійної роботи здобувача, а також індивідуального завдання (виконання та захист тематичної роботи). Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру та балів, набраних на підсумковому контролі.</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view https://drive.google.com/file/d/0B4IW4J1QFZAoLXVNNzg2bFJTRng2ZVFjdnA0dEV1YmFiQXY4/view?resourcekey=0-CxWUU4B0hXDwe08FZrsfoQ</p>

Таблиця 1

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної дисципліни)	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
			екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX		незадовільно	не зараховано
34 і менше	F			

Перелік орієнтовних питань до підсумкового контролю	<ol style="list-style-type: none"> 1. Різновиди логопедичних ігор та їх застосування. Актуальні питання дитячої гри. 2. Загальна методика підготовки та проведення гри. 3. Гра та її значення для психічного розвитку дитини. 4. Виховне значення творчої гри. 5. Роль та значення гри у логопедичній роботі. 6. Використання творчих ігор у роботі логопеда.
--	---

- 7.Творчі ігри, які може використовувати логопед у своїй роботі.
- 8.Класифікація ігор.
- 9.Структура гри.
- 10.Класифікація іграшок. Вимоги до їх розвитку і оформлення.
11. Ігрові технології в логопедичній роботі.
12. Ігрова діяльність дошкільників з порушенням мовлення.
13. Особливості проведення ігор для дітей із фонетико-фонематичним недорозвиненням мовлення.
14. Використання дидактичних ігор в логопедичній роботі при усуненні загального недорозвинення мови 3 рівня.
15. Формування передумов оволодіння фонетико-фонематичною складовою мовлення під час логопедичних ігор-занять у середній групі для дітей із ФФНМ.
16. Ігри з кольором як засіб корекції ФФНМ у дітей.
17. Особливості ігрової діяльності дітей старшого дошкільного віку із ЗНМ
- 18.Напрямки використання логопедичних ігор для дітей із ЗНМ
19. Гра як засіб мовленнєвого розвитку дітей із ЗНМ.
20. Фронтальні рухливі багатоваріативні ігри для молодших дошкільників із ЗНМ.
21. Особливості ігрової діяльності у дітей з мовними порушеннями.
22. Роль гри у логопедичній роботі у дітей з мовними порушеннями.
23. Дидактичні ігри як засіб розвитку зв'язного мовлення у дітей з мовними порушеннями.
24. Логопедична лялька – важлива складова ігор-занять у спеціальному ДНЗ компенсуючого типу.
25. Логопедичні ігри та вправи для диференціації та автоматизації свистячих звуків.
26. Основні методи логопедичного впливу.
27. Роль фонематичного сприймання при порушенні свистячих звуків.
28. Основні прийоми корекції дислалії у дітей дошкільного віку: вимовляння твердих і м'яких приголосних.
29. Особливості організації і проведення логопедичної роботи при дислалії.
30. Дидактичні принципи, якими зумовлюється корекція вимови звуків.
31. Основні прийоми корекції дислалії у дітей дошкільного віку: методику виправлення передньоязикових звуків.
32. Клініко-педагогічна класифікація мовлення.
33. Вправи артикуляційної гімнастики для диференціації та автоматизації звуків [дз], [дз!].
34. Основні прийоми корекції дислалії у дітей дошкільного віку: методику виправлення вад мовлення губних звуків.
35. Особливості проведення індивідуальних, фронтальних і групових логопедичних занять.
36. Вправи артикуляційної гімнастики для диференціації та автоматизації звуків [ц], [ці].
37. Класифікація приголосних звуків за М.Савченко. Традиційний підхід до подолання вад звуковнмовн (автоматизація та диференціація звуків).
- 38.Особливості логопедичної роботи при дизартрії
39. Мовні ігри в логопедичній роботі з дітьми із дизартрією.
- 40.Основні принципи і напрями корекційної роботи з подолання ринолалії.
- 41.Особливості застосування ігор на різних етапах логопедичної роботи при ринолалії.
- 42.Корекційної роботи з дітьми, які мають незрощення верхньої губи та піднебіння.
- 43.Система комплексної корекційної роботи, спрямованої на подолання ринолалії у дітей.

44. Використання ігрової діяльності в усуненні заїкання
45. Керівництво грою з дітьми з заїканням.
46. Використання інформаційних комп'ютерних технологій у корекційній роботі вчителя – логопеда.
47. Сучасні методики та технології подолання заїкання в учнів, підлітків та дорослих.
48. Сучасні ігрові технології в логопедичній роботі.
49. Нетрадиційні методи логопедичної роботи з дітьми.
50. Розкрити значення гри в моральному і етичному розвитку дитини.
51. Розкрити значення гри у розумовому розвитку дитини.
52. Розкрити значення гри в удосконаленні фізичного розвитку дитини.
53. Характеристика ігрової діяльності дітей з вадами мовлення.
54. Специфіка проведення дидактичних ігор для дітей з вадами мовлення.
55. Дидактичні ігри, що сприяють розвитку кількісних уявлень дітей з вадами мовлення..
56. Ігри, що розвивають уявлення дітей про предмети та їх якості.
57. Ігри для розширення знань дітей про природу і працю людей.
58. Ігри для удосконалення правильної звуковимови, фразового мовлення, поповнення словника.
59. Використання творчих ігор у роботі логопеда. Різновиди творчих ігор.
60. Рухливі ігри для дітей-логопатів.
61. Сюжетно-рольові ігри.
62. Логопедичні ігри для розвитку дрібної моторики при загальному недорозвиненні мовлення.
63. Динамічні артикуляційні завдання, вправи та ігри: для щелеп і щік.
64. Динамічні артикуляційні завдання, вправи та ігри: для губ та м'язів язика.
65. Динамічні артикуляційні завдання, вправи та ігри: для кінчика язика та спинки язика.
66. Динамічні артикуляційні завдання, вправи та ігри: для кореня язика, м'язів глотки і м'якого піднебіння.
67. Інтегровані артикуляційні завдання, вправи та ігри з іншими видами діяльності: Вправи з кулькою.
68. Комплексні артикуляційні завдання, вправи та ігри з рухами.
69. Інтегровані артикуляційні завдання, вправи та ігри з іншими видами діяльності: вправи з ложкою.
70. Інтегровані артикуляційні завдання, вправи та ігри з іншими видами діяльності: вправи для язика з водою.
71. Інтегровані артикуляційні завдання, вправи та ігри з іншими видами діяльності: вправи зі смужкою.
72. Інтегровані артикуляційні завдання, вправи та ігри з іншими видами діяльності: артикуляційні казки.
73. Розвиток і корекція діафрагмального дихання. Вправи з положення лежачи. Вправи та ігри з положення сидячи
74. авдання, вправи та ігри з положення стоячи.
75. Розвиток і корекція тривалого видиху
76. Розвиток і корекція мовленнєвого дихання.
77. Завдання, вправи та ігри на основі звука.
78. Завдання, вправи та ігри на основі складу і слова.
79. Ігри на основі фраз і віршів.
80. Інтегровані дихальні вправи та ігри з іншими видами діяльності.
81. Розвиток сили голосу.
82. Розвиток висоти голосу.
83. Розвиток тембру голосу.

	<p>84. Інтегровані вправи та ігри з розвитку голосу з іншими видами діяльності.</p> <p>85. Сприймання ритмічних структур у мовленні.</p> <p>86. Відтворення ритмічних структур у мовленні.</p> <p>87. Розвиток темпової сторони мовлення.</p> <p>88. Розвиток і корекція мелодико-інтонаційної сторони мовлення.</p> <p>89. Розвиток і корекція вживання логічного наголосу та паузи.</p> <p>90. Розвиток і корекція інтонаційної виразності мовлення.</p> <p>91. Інтегровані ігри з іншими видами діяльності.</p> <p>92.Завдання, вправи та ігри з автоматизації вимови голосних звуків: Автоматизація вимови голосних звуків ізольовано та у складах.</p> <p>94.Завдання, вправи та ігри з автоматизації вимови голосних звуків: Автоматизація вимови голосних звуків у словах, реченнях.</p> <p>95.Завдання, вправи та ігри з автоматизації вимови голосних звуків: Автоматизація вимови голосних звуків у зв'язному мовленні.</p> <p>96.Вправи та ігри з автоматизації вимови приголосних звуків: Автоматизація вимови приголосних звуків ізольовано та у складах.</p> <p>97.Вправи та ігри з автоматизації вимови приголосних звуків: Автоматизація вимови приголосних звуків у словах, реченнях.</p> <p>98.Вправи та ігри з автоматизації вимови приголосних звуків: Автоматизація вимови приголосних звуків у зв'язному мовленні.</p> <p>99.Завдання, вправи та ігри з розвитку звуко-складової структури слова.</p> <p>100.Завдання, вправи та ігри з поділу і вимови слів за складами.</p> <p>101.Завдання, вправи та ігри з поділу і вимови двоскладових слів.</p> <p>102. Вправи та ігри з поділу і вимови трискладових слів.</p> <p>103.Вправи з вимови односкладових слів.</p> <p>104.Вправи та ігри з поділу і вимови багатоскладових слів.</p> <p>105.Завдання, вправи та ігри з розвитку фонематичних процесів.</p> <p>106.Завдання, вправи та ігри з розвитку слухової уваги і пам'яті, впізнавання та розрізнення немовленнєвих звуків.</p> <p>107.Завдання та ігри з розвитку розрізнення висоти, сили, тембру голосу.</p> <p>108.Вправи та ігри з розвитку розрізнення слів, близьких за своїм звуковим складом.</p> <p>109.Вправи та ігри з розвитку диференціації складів.</p> <p>110.Вправи та ігри з розвитку диференціації фонем.</p> <p>111.Завдання, вправи та ігри з розвитку навичок елементарного фонематичного звукового аналізу і синтезу та уявлень.</p> <p>112.Комп'ютерні логопедичні програми та ігри.</p>
<p>Рекомендована література (основна, допоміжна, інтернет-ресурси)</p>	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Богуш А. М. Луцан Н. Мовленнєво-ігрова діяльність дошкільників : мовленнєві ігри, ситуації, вправи : навч. посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2012. 304 с. http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/9121/3/lutsan%2Cbogush%20%281%29.pdf 2. Богуш А. М. Гавриш Н.В. Дошкільно Лінгводиладика. Теорія і методика навчання дітей рідної мови:Київ: Вища школа. 2027 542с. https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi59/0043236.pdf 3. Ігри в логопедичній роботі: навчально-методичний посібник / укл. О. В. Чепка. Умань : ВПЦ «Візаві», 2016. 181 с. https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/6013/1/%D0%86%D0%B3%D1%80%D0%B8%20%D0%B2%20%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%BF%D0%B5%D0%B4%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D1%96.pdf 4. 2.Рібцун Ю.В. Організація та проведення у логопедичній групі ігор з правилами. <i>Сучасні проблеми логопедії та реабілітації: матер. І Всеукр. наук.-</i>

практ. конф. (7–8 лютого 2012 р). Суми: Вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2012. С. 47–53.

https://www.researchgate.net/publication/381439971_Organizacia_ta_provedenna_u_logopedicnij_grupi_igor_z_pravilami

5. 3.Рібцун Ю. В. Ігрові прийоми з розвитку лексико-граматичної складової мовлення дітей з порушеннями мовлення.. *Початкова школа*. 2010. № 12. С. 52–56. <https://surl.lt/ufusyt>

Додаткова

1. Белова О.Б. Корекційно-навчально-розвивальний вплив на формування мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з логопатологією до умов інтегрованого навчання. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2023. Вип. 4. С.89-94. <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/1404/1309>
2. Бугера Ю.Ю. Особливості використання дидактичних ігор в логопедичній роботі. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: збірник за підсумками звітної наукової конференції викладачів, докторантів і аспірантів. [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. Вип. 20. 82- 83. <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmloi/bitstream/handle/123456789/5580/Naukovi-pratsi-K-PNU-im.I.-Ohienka-zbirnyk-za-pidsumkamy-zvitnoi-naukovoi-konferentsii%e2%80%93Vyp.20.%e2%80%93T.1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Рібцун Ю. В. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей молодшого дошкільного віку із ЗНМ : програмно-методичний комплекс. Київ : Освіта України, 2011. 292 с. https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738735/1/%D0%97%D0%9D%D0%9C_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%A0%D1%96%D0%B1%D1%86%D1%83%D0%BD.pdf
4. Рібцун Ю. В. Використання творчих ігор у роботі вчителя-логопеда. *Педагогіка здоров'я: зб. наук. пр. II Всеукр. наук.-практ. конф.* / за заг. ред. акад. І. Ф. Прокопенка. Х. : ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2012. С. 414–419. Електронний ресурс: http://lib.iitta.gov.ua/5838/1/Творчі_ігри_Рібцун_Ю.pdf
5. Пахомова, Н. Г., & Баранець, І. В. Формування комунікативної компетентності дітей старшого дошкільного віку: теорія і сучасна практика. *Імідж сучасного педагога*, 2020. (4(193), 60–66. [https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-4\(193\)-60-66](https://doi.org/10.33272/2522-9729-2020-4(193)-60-66)
6. Логопедично-реабілітаційний супровід дітей із порушеннями психофізичного розвитку : Монографія / [А. І. Кравченко, Л. В. Мороз, Л. Л. Стахова, О. В. Ласточкина, Київ. О.Зелінська-Любченко, І. В. Кравченко] ; за ред. А. І. Кравченка. Суми : ФОП Цьома С.П., 2021. 288 с. <https://repository.sspu.edu.ua/bitstreams/a2409099-c626-4c16-a27c-d0543b1965ce/download>
7. Опалюк О.М. Лісова Л.І. Глоба О.П. До питань про роботу логопеда в умовах інклюзивного навчального простору. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць. Вип. 18 / За ред. М.К. Шеремет. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021.188с. с.111-124. <http://aqce.kpnu.edu.ua/article/view/338941/327137> (Фахове видання).
8. Опалюк О.М. Лісова Л.І. Формування риторичної культури мовлення фахівців спеціальної освіти. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 20 за ред. М.К. Шеремет, О.В. Гаврилов. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2022. С. 111-118. <http://aqce.kpnu.edu.ua/article/view/339722> (Фахове видання).
9. Опалюк О.М., Лісова Л.І., Гинькова Н.М. Сучасні проблеми організації роботи вчителя-логопеда в умовах інклюзивно-ресурсного центру. Актуальні

питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: вип. 21 за ред. М. Шеремет, О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2023.190 с. С. 52-61. <http://aqce.kpnu.edu.ua/issue/view/19784> (Фахове видання).

10. Опалюк О., Лісова Л. Особливості формування та розвитку лексичних умінь у молодших школярів з II-III рівнем загального недорозвинення мовлення на логопедичних заняттях. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки): збірник наукових праць: Вип. 26/ за ред. О. Гаврилова. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2025. 210с. С. 83-106. <http://aqce.kpnu.edu.ua/article/view/347672> (Фахове видання).

11. Bielova O. Speech of Six-year-old Children with Logopathology: Features and State of Development. *PSYCHOLINGUISTICS*, 2023. 34(1). P. 50-84. <https://psycholing-journal.com/index.php/journal/article/view/1329> (Scopus, Web of Science).

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека ім. В.І.Вернадського [Електронний ресурс] // режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Бібліотека МАУП [Електронний ресурс] // режим доступу: library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf
3. Словники України on-line [Електронний ресурс] // режим доступу: http://www.ulif.org.ua/ulp/dict_all/